

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 7. juni 2022
Kontor: Straffuldbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Kenneth Schmidt Rasmussen
Sagsnr.: 2022-0030-7586
Dok.: 2438451

Besvarelse af spørgsmål nr. 914 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 914 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 11. maj 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rosa Lund (EL).

Mattias Tesfaye

/

Anders Lotterup

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 914 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for de norske erfaringer med at leje fængselspladser i udlandet, og hvordan Danmark vil undgå de samme problemer, som Norge er stødt på?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet oplysninger fra de norske myndigheder via den danske ambassade i Oslo. Oplysningerne nedenfor er gengivet fra materiale modtaget fra norske myndigheder.

De norske myndigheder har oplyst, at Norge for at løse et akut behov for fængselspladser i 2015 indgik en aftale med Nederlandene om leje af 242 fængselspladser. Den ekstra kapacitet bidrog til en reduceret ventetid til afsoning, færre brud på frister for overførsel af varetægtsfængslede fra arrest hos politiet til fængsel og skabte grundlag for, at man kunne gennemføre vedligeholdelse og reovering af ældre, nedslidte bygninger i den norske kriminalforsorg.

Kriminalomsorgsdirektoratets erfaringer med driften af det såkaldte Norgerhaven Fængsel i Nederlandene beskrives efter de første to år som gode. De indsattes rehabilitering blev varetaget bl.a. ved en veludbygget arbejdsdrift med mulighed for at give de indsatte forskellige former for jobtræning og beskæftigelse. Der var et bibliotek og gode træningsmuligheder. Norgerhaven Fængsel havde også et godt sundhedstilbud samt religiøse tilbud, og i september 2017 blev der også etableret tilbud om håndtering af misbrug af rusmidler.

Etableringen af ordningen krævede flere overvejelser af juridisk karakter, herunder af spørgsmål om jurisdiktion. Aftalen indebar, at norske straffuldbyrdelsesregler fandt anvendelse i fængslet, mens det var den nederlandske straffelov, som fandt anvendelse ved strafbare forhold begået i fængslet. Løsningen blev bl.a. kritiseret af den norske civilombudsmand.

Civilombudsmandens forebyggende enhed besøgte Norgerhaven Fængsel i september 2016. Civilombudsmanden skrev i sin besøgsrapport, at der var forhold ved straffuldbyrdelsen i Nederlandene, som indebar en risiko for krænkelse af forbuddet mod tortur og umenneskelig behandling, og stillede

spørgsmål ved om specifikke bestemmelser i aftalen var i overensstemmelse med Norges internationale forpligtelser.

I sit svar til civilombudsmanden den 1. juni 2017 henviste Justits- og beredskapsdepartementet til, at aftalen og gennemførelsen af denne var i overensstemmelse med Norges menneskeretlige forpligtelser. Gennem traktaten og en samarbejdsaftale var der skabt en klar ansvarsfordeling mellem de norske og nederlandske myndigheder, som sikrede, at det i alle tilfælde var enten Nederlandene eller Norge (eller begge), som var ansvarlig for at varetage beskyttelse af de indsattes rettigheder efter torturkonventionen.

I 2015 og 2016 blev der afsagt domme i hhv. Oslo tingrett og Borgarting lagmannsrett, hvor domstolene vurderede, at overførsel af norske borgere til Norgerhaven Fængsel ikke kunne anses som en udvisning i den norske grundlovs forstand, og at overførsel i de konkrete sager heller ikke indebar et brud på retten til familieliv efter norsk ret eller Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Ordningen var gennemført med det udgangspunkt, at de indsatte skulle have tilsvarende rettigheder i Nederlandene, som de ville have haft, hvis de afsonede straffen i et fængsel i Norge.

Der henvises i øvrigt til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 915 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.